

Innhold:

- Tresker og lager
- Frøtørking
- Glimt fra Trøndelag
- IPM i Frøavl

På hele Sør- og Østlandet har det vært tørke, og mange frøenger lider-
Dette skrev vi i forrige Frønytt. Nå har nedbøren kommet og det for fullt også på Sør og Østlandet. Riktig nok har det vært store lokale forskjeller. Uansett kjærkomment med det som kommer.

Luking

Nå er tiden for mer luking i frøenga, nedbøren gjør at mye slipper lett. Spesielt i de store rotugrasene slipper lett nå etter regnet vi har hatt.

Tresker og lager

Tresking av engrapp, engsvingel og rødsvingel kan være en utfordring å treske om det er legde og gjennomgrodd eng, og da gjelder det å ha skjæreapparatet på treskeren i orden. Mange treskere har etter hvert bedre skjæreapparat nå enn hva som ble brukt tidligere, f.eks Schumacherknivbjelke. Det er mulig å montere Schumacherkniver på treskere som ikke har det fra fabrikken, men det er kanskje litt seint å tenke på det nå. Også treskere med «gammeldags» knivbjelke kan gjøre en god jobb når den er riktig justert. Fingrene må være spisse for at de skal gå glatt gjennom ei kanskje litt rå eng med mye bunngras. Er de butte så bruk en vinkelsliper og sørg for at de ikke butter imot i enga. For at kniven skal skjære godt må kniven ligge godt mot fingerstålet (se «[Frøbergning](#)» av Wølner m.fl). Dersom de ikke ligger an mot fingerstålet på grunn av bøyde fingre kan fingrene rettes med å sette et rør inn på tuppen og rette de opp. Knivene må selvfølgelig også være skarpe.

Tørka må også få en sjekk, at vifta starter og at en ikke har lekkasjer hvor frø kan forsvinne, at lufta kommer fram dit den skal. De som ikke har varmluft bør kanskje vurdere om de skal skaffe litt til-satsvarme. Med det fuktig været vi har nå kan det være en fordel å heve lufttemperaturen med noen få grader, det vil gi en betydelig økning i tørkeeffekt. Heftet [Frøbergning](#) anbefaler vi å ta en titt på. Selv om noe av stoffet er gammelt inneholder det mange nyttig

tips

Frøtørking

Et annet punkt som er viktig er en rask nedtørking, spørreundersøkelsen som ble gjennomført ved nyttårstider viste en tendens til økende spireprosent ved raskere nedtørking, bruk av varme ved tørking. Dette forutsetter at frøet rulleres så ofte at det ikke dannes kondens i det øvre frøsjiktet. I ei vanlig kjøretørke kan det være en risiko å tilføre varme om vann % er over 20 %.

Sørg for å ha god kontroll med luftgjennomstrømningen, gir tørka di nok luft til det frøet som skal tørkes?

Frøtørking krever en lufthastighet på 0,1 m/s (6 m/min). I det gamle skrivet "Frøbergning" av Wølner m.fl. anbefales det opp til 0,2 m/s dersom det er høgt vanninnhold i frøet.

Den som ikke har en luftgjennomstrømningsmåler til bruk i bing og plantørker bør skaffe seg det.

Luftmengder

Mens det ved korntørking kreves en luftmengde på ca 200-300 m³ luft pr. time, pr. tonn avling anbefales det 1500 m³ luft pr. time, pr. tonn ved tørking av grasfrø. Har tørka di tilstrekkelig kapasitet?

Vi kan anbefale å lese DLFs "Værd at vide om Frøtørring":
http://www.dlf.dk/upload/frøtørring_2008.pdf

Glimt fra Trøndelag.

Trøndere er kjent for mangt også bruken av snus, men når timoteitoppene blir oppimot 20 cm så blir snusboksen liten.

Etter flere år med lave frøavlinger på timotei i Trøndelag, ser det i år ut til at anlegget for bedre avlinger er meget gode. En tidlig vekststart, endring i gjødslingsstrategi. Tidlig vårgjødsling med 75% av nitrogenet og 25 % ved begynnende strekningsvekst. Dette har gitt mye lengre frøtopper enn det som har vært de siste årene.

IPM i frøavl

I Danmark arrangeres det kurs i Integrert plantvern (IPM) i frøavl. Kanskje også interessant for norske frøavlere? Se:

https://www.landbrugsinfo.dk/Planteavl/Plantevaern/IPM/Sider/Kursus-om-ipm-i-froeav-len_pl_14_1800.aspx?utm_source=LI&utm_medium=email&utm_campaign=weekly

Med hilsen fra:

Erik Aaberg	Norsk Landbruksrådgiving Oppland
Jørn Ketil Brønstad	Norsk Landbruksrådgiving Nord-Trøndelag
Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Østafjells
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Sørøst
Astrid Gissingner	Norsk Landbruksrådgiving Agder
Stein Jørgensen	Hedmark Landbruksrådgiving